

אלא עולא תחת תחת גמר - Rather Uloh derives it from *Tachas Tachas*

Overview

derived that *עולא* which is written both by a *חובל* and by a *מאנס*.¹ So just as by a *חובל* he is *עולא*, the same is true by a *מאנס*. The question is what would *עולא* maintain in other situations where there is *מלכות* and *מלכות*, do we say there as well *עולא*, or not.

מצינו למימר לפי מסקנא זו דלא קאמר עולא דממונא משלם ולא לקי² -

It is possible to say according to this conclusion (that *עולא* derives from the *גזירה* of *תחת תחת* that *עולא* did not rule that he pays money and is not *עולא* in all (the other) cases -

אלא בהנהו תלת דגלי בהו קרא -

But rather only by these three cases where the *תורה* revealed to us that *עולא* derives from the *גזירה* (through a *ש"ג*) and by *מאנס* and *עדים* *זוממים*, *חובל*, namely by *עולא*,

ולכא למימר דילפינן לעולא בכל דוכתא מתחת נתינה *ישלם כסף*³ -

And we cannot say that according to *עולא*, we derive in all cases that *עולא* derives from the *גזירה* of *תחת נתינה* *ישלם כסף*, from the *גזירה* of *עולא*,

דמהאי גזירה שוה ילפינן מיטב בכולהו -

Since from this *ש"ג* we derive the payment of *מיטב* by all *מזיקין*; however, it is not so regarding *עולא* and *עולא* -

דדוקא לענין מיטב נתקבל שהוא גוף התשלומין⁴ -

For it was specifically regarding *מיטב* that this *ש"ג* was accepted, since that is the actual payment, but not concerning the rules of *מלכות* and *מלכות* -

דאם לא כן תקשי לרבי יוחנן ולאביי דפליגי אעולא⁵ -

¹ By *מאנס* it states (in *כב,כט*) that *עולא* derives from the *גזירה* of *תחת תחת* *אשר ענה לא* and by *חובל* it states (in *כא,כד*) that *עולא* derives from the *גזירה* of *תחת תחת* *אשר ענה לא* and by *חובל* it states (in *כא,כד*) that *עולא* derives from the *גזירה* of *תחת תחת* *אשר ענה לא*.

² Initially (on the 'א' *עמוד*) the *גמרא* assumed that *עולא* maintains that everywhere the rule is that *עולא* derives from the *גזירה* of *תחת תחת* (which is written by *עולא* or from the *גזירה* of *תחת תחת*). However now that we derive it from the *ש"ג* of *עולא* (and *חובל* *וע"ז*), but not elsewhere.

³ Regarding the *מזיקים* of *עולא*, the *תורה* writes (in *כב,כד*) that the *מזיק* has to pay *ישלם*. The *גמרא* in *א,ה* teaches that by any *מזיק* where the words of either *ישלם*, *תחת*, or *כסף* are mentioned, he is required to pay *מיטב*. We derive it from various *ש"ג* of *עולא* *כסף* of *עולא*. Seemingly since we derive from *חובל* (where *עולא* is written) that *עולא* derives from the *גזירה* of *תחת תחת*, this will apply to all places where *עולא* is written. *תוספות* rejects this.

⁴ The 'ישלם' by *עולא* (see footnote # 3) was written specifically regarding the payment (גוף התשלומין), therefore it only teaches us that payment must be with *מיטב*, but it cannot teach us regarding *מלכות* and *מלכות*, for that is not mentioned in the *פסוק*.

⁵ See shortly on this *עמוד* and on *א,ה* that *עולא* maintains we cannot drive *עולא* from *עולא* which is written by *עולא* (לוקה ואינו משלם) *עולא* maintains it (and *עולא* maintains [by *מאנס*] that *עולא* derives from the *גזירה* of *תחת תחת*).

For if you will not say so, but rather maintain that the גז"ש of תני"כ applies even for ממון ומלקות, there will be a difficulty according to ר"י and אב"י who argue with עולא

דאטו מי לית להו גזירה שוה לענין מיטב⁶ -

Is it then so that ר"י ואב"י do not agree to the גז"ש of תני"כ regarding מיטב?!

⁷ responds to the anticipated difficulty:

והכא לעולא אייתר ליה האי תחת⁸ למיפטר ממלקות מגזירה שוה דחובל בחברו -

And here according to עולא this תחת (of תחת אשר ענה) is superfluous in order to exempt the מאנס from מלקות as derived from the גז"ש of wounding his friend -

הלכך צריך לומר לקמן⁹ לעולא דנפקא ליה בושט ופגם מדרבא:

Therefore it was necessary to say later that עולא derives that the מאנס pays בושט from where רבא derives it.

Summary

The rule of משלם ואינו לוקה is limited to מאנס (and חובל וע"ז), for the גז"ש of תני"כ is limited to מיטב only.

Thinking it over

משלם writes that משלם ואינו לוקה is not in all cases. Why do we not derive משלם¹¹ חובל וע"ז ומאנס¹⁰ of צד השוה in all cases through ואינו לוקה

⁶ Obviously all agree to the גז"ש of תני"כ regarding מיטב. So how can ר"י maintain by מאנס that משלם ואינו משלם. Therefore we must conclude that we cannot apply the גז"ש of תני"כ regarding לוקה ואינו לוקה.

⁷ Now that we are saying that the גז"ש of תני"כ s exclusively for מיטב, how can עולא derive that משלם ואינו לוקה from תחת, which is written by חובל, since the גז"ש of תחת is reserved for מיטב only?!

⁸ We can know that a מאנס pays from מיטב from either 'ונתן' (נתינה) or כסף which is written in the same פסוק (in דברים). תוס' לג, א ד"ה מיבעי. ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמישים כסף וגו' תחת אשר ענה וגו' פסוק. [תצא] כב, כט. תני"כ גז"ש of תחת by מאנס in not part of the general גז"ש of תחת.

⁹ לג, א. There is a dispute there between אב"י ורבא from where we derive that the מאנס pays בושט ופגם. According to אב"י we derive it from תחת אשר ענה (therefore according to אב"י we cannot utilize that תחת for a גז"ש from חובל). Obviously עולא cannot derive בושט ופגם from this פסוק, since he needs it for the גז"ש, therefore he must derive it, as רבא explains, from the words of 'ונתן האיש השוכב עמה וגו' (in that same פסוק [see footnote # 8]).

¹⁰ If we would ask חובל וע"ז, ממנוא מקנסא לא ילפינן, מאנס יוכיח, we can answer צד הקל (צד חמור) יוכיחו.

¹¹ See יהושע.